

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ніколаєнко І.В.,

**здобувач вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітнього ступеня «Магістр»
Миколаївський національний аграрний університет**

Постановка проблеми. Для забезпечення функціонування системи вищої освіти та удосконалення її організаційних засад необхідно розширювати вплив суспільства на управління галуззю, збільшувати автономію закладів вищої освіти, розвивати академічну свободу, покращувати стан справ в освітньому менеджменті. Важливим моментом є збереження впливу держави на освітню галузь та державної підтримки в різних формах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання у сфері державного управління розвитком освіти досліджували В. Астахов, С. Андрійчук, О. Демченко, Т. Козарь, В. Кремень, О. Бандурка, С. Домбровська, Ю. Тихоміров та інші .

Мета дослідження. Метою дослідження є визначення сутності та завдань державного управління розвитком вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Вища освіта — це рівень професійної освіти, який спрямований на підготовку фахівців в будь-якій науковій сфері на основі наявної середньої (повної) загальної або середньої професійної освіти.

Одним із завдань державного управління щодо розвитку вищої освіти нині є розроблення системи діагностики якості освіти для визначення відповідності рівня освіти державним стандартам; акредитація вищих навчальних закладів усіх рівнів і форм власності

Характерною рисою сутності управління вищою освітою як системою є діяльність, яка спрямована на вироблення, прийняття та реалізацію організуючих, координуючих, регулюючих, мотивуючих та контролюючих впливів на галузь вищої освіти для створення правових, кадрових,

педагогічних, соціальних, організаційних, матеріально-фінансових та інших умов, котрі необхідні для ефективного функціонування та розвитку всієї сфери освіти та реалізації усіх цілей[1].

Основна функція органів державного управління вищою освітою – оцінна – має від самого початку бути розщепленою між власне державно-управлінськими структурами та недержавними аудиторськими, акредитаційними агенціями, професійною громадськістю. Тільки за таких умов запропонований нами механізм буде дієвим, мобільним, гнучким, працездатним в умовах змін із необхідним ресурсом потужності та гарантії ефективності, можливостями вдосконалюватись через процесуальну сторону державного управління та модернізацію взаємодії підсистем системи державного управління та громадськості[2].

Сьогодні поступово змінюється статус системи вищої освіти України на її шляху до громадянського суспільства та суспільства знань. Це зумовлено суспільно-політичними трансформаціями в нашій державі, які відбулися на межі ХХ-ХХІ століть, що потребує переосмислення змісту та соціального призначення вищої освіти як головного чинника, що суттєво впливає на інтелектуальний та професійний потенціал нації, на поступальний розвиток держави. Вища освіта – не мета, а засіб. Засіб, який допоможе здобувачам побачити і відкрити десятки і сотні вікон можливостей у досліджуваній сфері. Всі ці можливості не просто існують, а й дуже сильно впливають на наше життя. Але як саме вони вплинуть в кожному окремому випадку, вирішувати тільки учасникам освітнього процесу у вищому навчальному закладі.

Одним з основних інструментів регулювання є законодавство, яке визначає правову базу для розвитку вищої освіти в країні. Наприклад, законодавство може встановлювати вимоги до якості освіти, регулювати процедури ліцензування та атестації вищих навчальних закладів, визначати правила фінансування вищої освіти тощо.

Держава також може забезпечувати фінансову підтримку вищої освіти та сприяти розвитку науково-дослідної роботи. Наприклад, державні

програми фінансування можуть спрямовуватись на підтримку певних напрямків досліджень та розвиток конкретних вищих навчальних закладів. Крім того, держава може встановлювати стандарти освіти та визначати критерії якості, за якими буде оцінюватись робота вищих навчальних закладів. Це стимулюватиме вищі навчальні заклади до покращення якості освіти та досягнення високих стандартів[3].

Таким чином можемо зазначити, що державне управління розвитком вищої освіти ґрунтується на таких завданнях:

- розроблення системи діагностики якості освіти;
- акредитація вищих навчальних закладів;
- встановлення стандартів вищої освіти;
- фінансова підтримка вищої освіти;
- розвиток наукової роботи.

Список використаних джерел

1.Вавренюк С. А. Організаційно-правовий механізм державного управління вищою освітою України. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 17. С. 54–58.

2.Чирва Г.М. Механізми державного управління розвитком вищої освіти: орієнтація на якість освітніх послуг. Публічне управління та митне адміністрування, № 3 (22), 2019. Режим доступу: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/3/20.pdf>.

3. Гонтар З.Г. Державне управління розвитком вищої освіти в Україні: європейський вимір. Публічне управління та соціальна робота, №1, 2023. Режим доступу: <https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/soc/article/view/2552>

Керівник: Христенко О.А., канд. екон. наук, доцент